

A decorative border of black hand icons surrounds the text. The top and bottom borders consist of a row of 15 hands each, with the outermost hands on each side having a white palm. The left and right borders consist of a vertical column of 15 hands each.

Đề bài
Kể chuyện
một lần em
được về thăm
quê cùng mẹ.

Bài làm

Chuyến xe đò chở hai mẹ con Nga về quê đã từ từ lăn bánh. Nga hồi hộp lắm, cả đêm không ngủ. Ông nội bảo đây là chuyến đi thưởng cho cô cháu gái rượu vì bây cái phiêu bé ngoan tuần vừa qua.

Thành phố trôi về phía sau loang loáng. Những nhà tầng cửa kính dần thưa. Chẳng mấy chốc, đồng lúa xanh non mênh mông đã mở ra trước mắt Nga.

Đường vào làng rợp bóng cây. Mẹ Nga tay bế em Ngân, tay xách đồ, mồ hôi tươm trên má. Một bà gánh quang xảo từ bờ cỏ quặt vào, xới lời:

- Mẹ con nhà mày ở đâu mà bỗng bé nhau giữa nắng nôi thế này?
- Bà nghỉ đồng rồi ạ? Mẹ con cháu về thăm quê, chỗ ông bà Xuyên...
- Quý hóa quá! Chị con trường Lành phỏng? Đưa túi đây tôi!...

Thế là Nga một bên quang, túi một bên quang, nhong nhong vào tận giữa làng. Ai gặp cũng hỏi, cũng chào đon đả, chẳng như trên phố.

Ông Xuyên với ngoại là anh em, như Nga với Ngân. Nhà ông sân rộng, vườn rộng, đầy cây, đầy con. Ông bảo mẹ con Nga là thượng khách. Bà mau mắn mổ gà làm cơm. Cậu Tung chặt dứa, pha nước. Lúc đầu Nga cứ tưởng đó là chùm cau tây! Khi biết lầm nó cười đến phát nắc!

Chiều, Nga theo ông ra ao xúc cua để giã, nấu bột cho em Ngân. Nga lóng ngóng thế nào, trượt chân, trôi tuột xuống nước. Hóa ra nó dầm bừa lên đám bèo lại tưởng là vạt cỏ. Hút chết!

- Cô chị kiểm bữa cho cô em phải lặn lội quá!

Nga nghe khen thế, vừa vui, vừa thẹn.

Khi mẹ bảo nó chào ông bà để sang chơi bên cụ Miên – bà mẹ Anh hùng, thì trăng đã lên cao. Những ngõ nhỏ mở dần ra dưới trăng, sáng loáng. Ánh trăng trải rộng khắp không gian, mỏng như lụa. Bọn trẻ là anh, là chị, là dì... không về mà rồng rắn theo hai mẹ con. Có đứa chạy lên phía trước hét toáng:

- Cụ Miên! Có khách!

Bọn trẻ giúp cụ trải chiếu ra hiên xong lại ào ào đuổi nhau, chẳng ra trò gì, chỉ được cái vui. Nga không dám đùa nghịch, vì lạ nước lạ cái. Nga chưa bao giờ thấy một bà mẹ Anh hùng, mà chỉ nghe kể về bà mẹ Anh hùng trong câu chuyện trên đài truyền thanh. Nó nép vào mẹ, tròn mắt nhìn. Cho đến khi mẹ nó xỏ tung mái tóc trắng như ánh trăng của cụ Miên tra vấn lại, Nga mới dám khê đụng tay vào mái tóc ấy, như đụng vào một nhân vật trong truyện cổ tích mà nó vẫn thích nghe ngoại kể.

Khuya đêm ấy, lơ mơ trong lòng ông Xuyên, Nga còn nghe kể về bà mẹ Anh hùng. Chẳng rõ ai nói: nghĩ thương bà cụ, sinh con bây mà một thân một mình. Cũng may, sống khôn, chết thiêng! Bốn anh liệt sĩ, chết đã lâu rồi, còn nuôi được mẹ.

Người chết nuôi người sống? Đúng là truyện cổ tích rồi, Nga thầm nghĩ:

Sáng hôm sau, ông Xuyên đưa Nga ra nghĩa trang liệt sĩ để nó thấy mặt những người con trai cụ Miên. *Người chết rồi còn nuôi được mẹ.* Trên mỗi tấm bia là một chân dung liệt sĩ. Ai cũng cười. Những khuôn mặt trong ảnh khắc vào bia đá cũng tươi cười xếp thành hàng ngang, hàng dọc y như trong đội hình hành quân.

Nga cùng ông Xuyên chia đều cho mỗi người một nén nhang thơm.